ਅਮਾਇਰਾ ਦਿਵੇਦੀ (ਨਾਬਾਲਗ) ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦਿਵੇਦੀ

ਬਨਾਮ

ਅਭਿਨਵ ਦਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 202 ਦਾ 2067)

ਮਾਰਚ 06,2020

[ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਦ੍ਧ ਬੋਸ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨਃ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ-ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰ - ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਘੰਟੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ - ਚੁਣੌਤੀ - ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵਰਗੇ ਹੋ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ - ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਰਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਰਾਮਦੇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ-ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ. ਤੇ ਲੈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇਤੇ ਵਾਪਸ ਸੁੱਟ ਦਿਓ. ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਛੁੱਟੀਆਂ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2020 ਦੀ 2067.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ, ਲਖਨਊ ਦੇ 13.05.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਨੰ. 2018 ਦੇ 24675.

ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਕਜ ਸਿੰਘ, ਰਿਧੀਮਾ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਵਿਗਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਵੀਰਾ ਕੌਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੈਲ ਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਦੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਿਵੇਦੀ, ਵਿਭਾ ਦਿਵੇਦੀ, ਨਿਧੀ ਦਿਵੇਦੀ, ਅੰਦਲੀਬ ਨਕਵੀ, ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਐਡ. ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 13 ਮਈ 2019 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 2018 ਦੇ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਨੰਬਰ. 24675 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਃ

(I)ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਧੀ (ਕਾਰਪਸ) ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ' ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 4:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੋ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ, ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ.

(II)ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਾਰਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

3. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋ ਘੰਟੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ, ਜਿਸ' ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਲਖਨਊ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

4. ਯਸ਼ਿਤਾ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 2020 ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 577 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"ਇੱਕ ਬੱਚੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ, ਸੰਗਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ, ਪਿਆਰ, ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਬੇਜਾਨ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਅਲਹਿਦਗੀ, ਹਰ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਬੱਚੇ ਉੱਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹਿਰਾਸਤ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬੱਚਾ ਦੂਜੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦੋ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਗੁਆਏ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਤਿਅੰਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਵਰਗੇ ਹੋ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਹੌਲ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਮਾਹੌਲ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂ ਪਾਰਕ ਜਾਂ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਰਾਮਦੇਹ ਹੋਣ।

6. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੀ ਲਖਨਊ, ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।ਅਤੇ

ਪਿਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਐਨ.ਸੀ.ਆਰ). ਬੱਚਾ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਅਰ ਕੇਜੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਦੋਵਾਂ ਦਿਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 5:00 ਵਜੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗੀ. ਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਰਾਤ 8:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

(ii) ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ. ਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇਗੀ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 5:00 ਵਜੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗੀ.

(iii) ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਲੀ, ਦੀਵਾਲੀ ਆਦਿ 'ਤੇ, ਬੱਚਾ ਸਵੇਰੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ' ਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।

(iv) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ। ਜੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਰਾਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(v) ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਦਿਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਮਾਇਰਾ ਦਿਵੇਦੀ (ਨਾਬਾਲਗ) ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦਿਵੇਦੀ [ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.]

(VI) ਅਸੀਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਦਿਵਸ, ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ, ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਜਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(VII) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਇੱਕੋ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 8:30 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 10 ਮਿੰਟ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਜਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

8. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ 1890 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੱਚੇ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਹਿਰਾਸਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਮਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler